

**Objaśnienia
do Projektu Uchwały Nr
Rady Powiatu Wągrowieckiego
z dnia**

**w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej
na lata 2018-2032**

1. Ogólne założenia przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Wągrowieckiego

Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Wągrowieckiego (dalej WPF) została przygotowana na lata 2018-2032. Okres prognozy wynika z art. 227 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2016r., poz. 1870 ze zm.) – dalej uofp. Przepis ten stanowi, iż WPF należy sporządzić na okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Prognozę kwoty długu sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Zgodnie z powyższym prognoza została przygotowana na lata 2018-2032.

Odległy horyzont prognozowania zwiększa ryzyko niedokładnego oszacowania wartości przyjętych w porównaniu z faktycznie uzyskanymi. Mając to na uwadze przyjęto kroczący charakter prognozy (w kolejnych latach prognoza będzie uaktualniana o wartości obecnie nieznane).

Rok 2017 w WPF ma znaczący wpływ na uzyskanie realności wskaźników spłaty i obsługi długu oraz na wartość porównawczą pomiędzy poszczególnymi latami. Przewidywane wykonanie 2017 roku uwzględnione w WPF w momencie opracowania projektu różni się od planu po zmianach na dzień 31.10.2017r.

Stosowne zmiany zostaną dokonane w WPF na lata 2017-2032 podczas grudniowej Sesji Rady Powiatu przy zatwierdzeniu WPF na lata 2018-2032 oraz budżetu na 2018 rok. Spowodują ujednoczenie kwoty długu i wysokości przychodów, a także zapewnienie jednolitości w zakresie wieloletnich przedsięwzięć. Poniższe tabele przedstawiają szczegółowo projekt zastosowanych zmian WPF:

a) Przychody z tytułu emisji obligacji w latach 2017-2019

Wyszczególnienie	Plan przed zmianą	Zmiana	Po zmianach
Przychody z tytułu emisji obligacji w latach 2017-2019,	27.000.000,00	0,00	27.000.000,00
z tego:			
2017r.	17.000.000,00	- 14.000.000,00	3.000.000,00
2018r.	7.000.000,00	+ 17.000.000,00	24.000.000,00
2019r.	3.000.000,00	- 3.000.000,00	0,00

W związku z powyższym w 2017r. zmniejszeniu o kwotę 17.000.000,00 zł ulegną wydatki majątkowe.

b) projekt pn. „Cyfryzacja powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych powiatów: Czarnkowsko-Trzcianeckiego, Pilskiego, Wągrowieckiego i Złotowskiego”

Wyszczególnienie	Plan przed zmianą	Zmiana	Po zmianach
Dochody w latach 2017-2018	6.673.469,01	- 12.042,60	6.661.426,41
z tego:			
2017r.	6.242.894,00	- 5.146.058,75	1.096.835,25
2018r.	430.575,01	+ 5.134.016,15	5.564.591,16
Wydatki w latach 2017-2018	6.885.740,01	0,00	6.885.740,01
z tego:			
2017r.	6.441.740,00	- 5.279.952,85	1.161.787,15
2018r.	444.000,01	+ 5.279.952,85	5.723.952,86

Powyższe korekty następują w związku z przeniesieniem na 2018r. poszczególnych zadań realizowanych w ramach projektu (m.in. skanowanie zasobów geodezyjnych, konwersja Bazy EGiB, dostawy baz GESUT).

W związku z procedurą przetargową na zadanie realizowane w ramach projektu dotyczące zakupu sprzętu informatycznego zmniejszeniu o kwotę 12.042,60 zł uległ udział własny powiatów pilskiego i czarnkowsko-trzcianeckiego. Natomiast zwiększeniu o kwotę 12.042,60 zł uległ wkład własny Powiatu Wągrowieckiego. Na tej podstawie zostały zmniejszone dochody, a wydatki pozostały bez zmian.

c) projekt pn. „Projekt poprawiający dostęp do usług wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, usług opiekuńczych i asystenckich w Powiecie Wągrowieckim”

Wyszczególnienie	Plan przed zmianą	Zmiana	Po zmianach
Dochody w latach 2017-2018	2.292.722,97	0,00	2.292.722,97
z tego:			
2017r.	1.329.077,92	- 533.704,36	795.373,56
2018r.	963.645,05	+ 533.704,36	1.497.349,41
Wydatki w latach 2017-2018	2.397.631,40	0,00	2.397.631,40
z tego:			
2017r.	1.381.118,92	- 533.704,36	847.414,56
2018r.	1.016.512,48	+ 533.704,36	1.550.216,84

Korekta dochodów i wydatków w projekcie następuje w związku ze zmianą wniosku o dofinansowanie w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Następuje przeniesienie kwoty 533.704,36 zł pomiędzy latami 2017-2018 w związku z czym bez zmian pozostają łączne kwoty dochodów i wydatków dotyczące projektu.

Przewidywane wykonanie 2017r. przyjęte na potrzeby WPF:

- **dochody budżetu ogółem** **75.867.374,52 zł**, z tego:
 - dochody bieżące 73.759.839,14 zł
 - dochody majątkowe 2.107.535,38 zł
- **wydatki budżetu ogółem** **78.867.822,52 zł**, z tego:
 - wydatki bieżące 71.966.764,46 zł
 - wydatki majątkowe 6.901.058,06 zł,
- **przychody** **6.405.194,00 zł**, z tego:
 - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust 2 pkt 6 uofp 3.405.194,00 zł
 - emisja obligacji 3.000.000,00 zł,
- **rozchody** **3.404.746,00 zł.**

Ponadto zmiany w załączniku przedsięwzięć podczas grudniowej Sesji Rady Powiatu będą dotyczyły następujących zadań:

- „**Rozbudowa i dostosowanie do aktualnych wymagań istniejącego obiektu Szpitala ZOZ w Wągrowcu**” – w 2017 roku zmniejsza się o kwotę 11.000.000 zł wydatki majątkowe. Środki przenosi się na 2018r. W związku z tym łączne nakłady inwestycyjne na przedsięwzięcie pozostają bez zmian i wynoszą 18.300.000 zł, z tego: 2016r. – 800.000 zł, 2017r. – 300.000 zł, 2018r. – 17.200.000 zł. Limit zobowiązań pozostaje bez zmian i wynosi kwotę 17.200.000 zł,
- „**Rozbudowa ulicy Antoniewskiej w Skokach (droga powiatowa nr 1656P) na odcinku od ulicy Rakojedzkiej do mostu na rzece Mała Welna**” – nowe przedsięwzięcie, które zostanie przyjęte do realizacji. Okres realizacji przypada na lata 2015 i 2018, a jednostką realizującą jest Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu.

Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

Realizacja zadania nastąpi przy współudziale środków europejskich w kwocie 2.879.929,00 zł w 2018 roku. Łączne nakłady finansowe na zadanie wyniosą **5.828.860,00 zł** (wydatki majątkowe), z tego: 2015r. – 69.000 zł (wydatki niewygasające), 2018r. – 5.759.860,00 zł (środki europejskie – 2.879.929,00 zł, wkład własny – 2.879.931,00). Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **5.759.860,00 zł**.

Do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2018-2032 przyjęto następujące założenia:

- a) wielkości budżetowe na 2018r.:
 - **dochody budżetu ogółem** **84.621.344,09 zł**
 - dochody bieżące 78.657.185,09 zł
 - dochody majątkowe 5.964.159,00 zł
 - **wydatki budżetu ogółem** **105.904.141,09 zł**
 - wydatki bieżące 73.760.557,86 zł
 - wydatki majątkowe 32.143.583,23 zł,
- b) dla lat 2019-2025 przyjęto sposób prognozowania poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki (inflacja oraz PKB) z uwzględnieniem korekt merytorycznych dotyczących wielkości wykonanych w latach wcześniejszych,
- c) od 2026r., dla dochodów oraz wydatków bieżących przyjęto stałe wartości z 2025r.,
- d) w latach prognozowanych 2019-2032 zakłada się, że relacja wydatków inwestycyjnych do wydatków ogółem nie będzie niższa niż prognozowany przez Ministerstwo Finansów wskaźnik inflacji w tych latach,
- e) uwzględniono możliwość pozyskania środków zewnętrznych na finansowanie zadań bieżących oraz inwestycyjnych.

Przyjęte założenia pozwalają na spełnienie kryterium realności uzyskanych wartości. Realność prognozy stanowi podstawę do oceny kondycji finansowej oraz możliwości inwestycyjnych Powiatu. W związku z niestabilnością i nieprzewidywalnością koniunktury gospodarczej zarówno w Polsce, jak i na świecie zasadne jest przyjęcie stałych wartości od 2026r. oraz ostrożnościowego scenariusza prognozy. Nieracjonalne byłoby bowiem szacowanie wielkości budżetowych na podstawie wskaźników makroekonomicznych (PKB, inflacja) i historycznych w latach 2026-2032, gdyż mogłoby to negatywnie wpłynąć na realność oraz trafność prognozy. W obecnej sytuacji prawno-gospodarczej samorząd powiatowy jest znacznie uzależniony od dochodów zewnętrznych. Dochody własne stanowią bowiem bardzo znikome źródło finansowania zadań publicznych, a prognozowanie w tak dalekiej przyszłości (lata 2026-2032) środków zewnętrznych (m.in. dotacji, subwencji), na które powiat nie ma wpływu obarcza wieloletnie prognozowanie znacznym ryzykiem. W związku z tym uzasadnione jest przyjęcie stałych wartości z 2025r.

Znaczący wpływ na prognozowane wartości dochodów i wydatków jednostki samorządu terytorialnego mają inflacja i PKB. Są to główne wskaźniki makroekonomiczne, których nawet drobne wahania przejawiają się w ogólnym wzroście lub spadku dochodów oraz wydatków publicznych, a więc wielkości te są pośrednio skorelowane z koniunkturą gospodarczą.

Tabela 1. Poziom inflacji i PKB w latach 2018-2032 [w %]

Wyszczególnienie	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.
Inflacja	2,3	2,3	2,5	2,5	2,5	2,5
PKB	3,8	3,8	3,8	3,6	3,5	3,3

Wyszczególnienie	2024r.	2025r.	2026r.	2027r.	2028r.	2029r.	2030r.
Inflacja	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
PKB	3,2	3,1	3,0	2,9	2,9	2,8	2,7

Wyszczególnienie	2031r.	2032r.
Inflacja	2,5	2,5
PKB	2,6	2,5

Zródło: Ministerstwo Finansów.

W Tabeli 1 zostały przedstawione przygotowane przez Ministerstwo Finansów poziomy wskaźników makroekonomicznych obowiązujące przy sporządzaniu wieloletnich prognoz finansowych.

2. Prognoza dochodów i wydatków

W celu uzyskania możliwie realnych wartości prognozowanych wielkości dochodów i wydatków posłużono się wskaźnikami makroekonomicznymi oraz trendami historycznymi kształtującymi się w poszczególnych kategoriach wielkości budżetowych. Mając na uwadze prawidłowy sposób oszacowania tych wartości posłużono się metodą indeksacji.

Sposób indeksacji:

$$Y_1 = Y_0 \times (1 + CPI_u) \times (1 + \Delta PKB_u) \pm K_h$$

gdzie:

Y_1 – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków,

Y_0 – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym,

CPI_u – zindeksowana wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym,

ΔPKB_u – zindeksowana wartość wskaźnika dynamiki PKB,

K_h – korekta historyczna na podstawie wykonanych wielkości budżetowych.

2.1. Prognoza dochodów

Uzyskane wartości dochodów zsumowano kolejno w kategorii dochodów bieżących i majątkowych, a następnie dochodów ogółem. Zestawienie ogólnych kwot przedstawiono w Załączniku Nr 1.

W dochodach bieżących prognozowano w podziale na kategorie:

- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (podatek dochodowy od osób fizycznych – PIT, podatek dochodowy od osób prawnych – CIT);
- dochody własne (z wyszczególnieniem podatków i opłat);
- subwencje ogólne z budżetu państwa;
- dotacje i środki z innych źródeł na zadania bieżące.

Tabela 2. Wielkość dochodów Powiatu w latach 2012 – 2025 [w zł]

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie 2017	Plan 2018	Wielkości prognozowane		
	2012	2013	2014	2015	2016			2019	2020	2021
Dochody ogółem, z tego:	67.108.334,71	69.662.814,07	72.167.319,20	70.326.471,30	73.195.828,77	75.867.374,52	84.621.344,09	74.708.343,56	79.167.312,00	78.487.605,00
Dochody bieżące, w tym:	64.813.650,76	68.048.111,15	70.055.722,26	69.311.788,47	70.753.946,72	73.759.839,14	78.657.185,09	73.708.343,56	76.167.312,00	78.487.605,00
Udziały w PIT	7.103.735,00	7.438.225,00	8.423.848,00	9.331.913,00	10.186.331,00	11.187.094,00	12.054.748,00	12.534.286,00	13.032.900,00	13.524.762,00
Udziały w CIT	176.725,86	262.376,68	283.622,38	215.768,38	274.148,51	200.000,00	300.000,00	311.934,00	324.343,00	336.584,00
Podatki i opłaty	3.229.683,34	3.637.517,10	3.891.066,02	3.845.126,33	3.370.840,04	3.170.969,00	3.216.339,00	3.303.796,00	3.433.877,00	3.558.632,00
Wpływy z subwencji ogólnej*	38.684.581,00	40.657.108,00	39.472.826,00	39.493.829,00	40.383.927,00	40.633.709,00	39.991.668,00	40.957.664,00	41.704.708,00	42.703.945,00
Dotacje i środki zewnętrzne	11.035.872,50	11.416.963,77	12.767.316,57	10.824.027,69	10.438.280,81	12.112.955,14	17.190.667,09	10.282.860,56	10.608.860,00	10.830.107,00
Dochody majątkowe, w tym:	2.294.683,95	1.614.702,92	2.111.596,94	1.014.682,83	2.441.882,05	2.107.535,38	5.964.159,00	1.000.000,00	3.000.000,00	0,00
Sprzedaż majątku	53.441,15	1.139.884,52	171,70	3.291,57	5.941,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotacje i środki zewnętrzne	2.241.242,80	474.818,40	2.111.425,24	1.011.391,26	2.435.940,95	2.107.535,38	5.964.159,00	1.000.000,00	3.000.000,00	0,00

Wyszczególnienie	Wielkości prognozowane			
	2022	2023	2024	2025
Dochody ogółem, z tego:	80.843.925,00	83.016.599,00	85.369.795,00	87.681.332,00
Dochody bieżące	80.843.925,00	83.016.599,00	85.369.795,00	87.681.332,00
Dochody majątkowe	0,00	0,00	0,00	0,00

*Ujęte środki na uzupełnienie dochodów.
Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3. Dynamika dochodów Powiatu w latach 2012 – 2025 [w %]

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie 2017	Plan 2018	Wielkości prognozowane		
	2012	2013	2014	2015	2016			2019	2020	2021
Dochody ogółem, z tego:	4,59	3,81	3,60	- 2,55	4,08	3,65	11,54	-11,71	5,97	-0,86
Dochody bieżące, w tym:	5,12	4,99	2,95	- 1,06	2,08	4,25	6,64	-6,29	3,34	3,05
Udziały w PIT	5,62	4,71	13,25	10,78	9,16	9,82	7,76	3,98	3,98	3,77
Udziały w CIT	1,50	48,47	8,10	- 23,92	27,06	-27,05	50,00	3,98	3,98	3,77
Podatki i opłaty	3,49	12,63	6,97	- 1,18	- 12,33	-5,93	1,43	2,72	3,94	3,63
Wpływy z subwencji ogólnej*	4,23	5,10	- 2,91	0,05	2,25	0,62	-1,58	2,42	1,82	2,40
Dotacje i środki zewnętrzne	4,69	3,45	11,83	-15,22	- 3,56	16,04	41,92	-40,18	3,17	2,09
Dochody majątkowe, w tym:	- 8,41	- 29,63	30,77	- 51,95	140,65	-13,69	182,99	-83,23	200,00	-100,00
Sprzedaż majątku	85,24	2.032,97	- 99,98	1.817,05	80,49	-100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotacje i środki zewnętrzne	- 9,50	-78,81	344,68	-52,10	140,85	-13,48	182,99	-83,23	200,00	-100,00

Wyszczególnienie	Wielkości prognozowane			
	2022	2023	2024	2025
Dochody ogółem, z tego:	3,00	2,69	2,83	2,71
Dochody bieżące	3,00	2,69	2,83	2,71
Dochody majątkowe	0,00	0,00	0,00	0,00

*Ujęte środki na uzupełnienie dochodów.
Źródło: Opracowanie własne.

W Tabelach 2-3 zaprezentowano informacje dotyczące dochodów Powiatu w latach 2012-2025, z uwzględnieniem wykonania dla lat 2012-2016, przewidywanego wykonania 2017r., planu na 2018r. oraz wielkości prognozowanych dla lat 2019-2025. Tabele uwzględniają informacje do 2025r. ponieważ w kolejnych latach (2026-2032) przyjęto wielkości na tym samym poziomie, tj. z 2025r. Ponadto wielkości dotyczące udziałów w PIT, CIT, podatków i opłat, wpływów z subwencji ogólnej oraz dotacji i środków zewnętrznych na zadania bieżące zostały wykazane na rok budżetowy i kolejne 3 lata (2018-2021) zgodnie ze wzorem WPF oraz uofp.

Analizując realność oszacowanych **dochodów bieżących** należy zwrócić uwagę, iż ich przeciętna dynamika w latach prognozowanych (2019-2025) wynosi **1,62 %** i jest niższa od przeciętnej w latach wykonanych (2012-2016), która kształtuje się na poziomie **2,82 %**. Poszczególne kategorie dochodów kształtują się w sposób następujący:

- a) **wpływy z PIT** – szacuje się, iż w trzech kolejnych prognozowanych latach (2019-2021) będą wzrastały przeciętnie o **3,91 %**, podczas gdy w latach 2012-2016 ich przeciętny wzrost wyniósł **8,70 %**. Wzrost wpływów z PIT w **2018r.** wynosi **7,76 %** w stosunku do przewidywanego wykonania 2017r. Plan został przyjęty na podstawie informacji Ministerstwa Rozwoju i Finansów, jednak ryzykiem jest obarczone wykonanie, które jest niezależne od samorządu powiatowego. Niższe wykonanie może spowodować zagrożenie nie tylko dla pierwszego roku prognozy, ale również dla kolejnych lat. W związku z tym w WPF założono, iż przeciętny wzrost wpływów z PIT w latach 2019-2021 będzie kształtował się na poziomie 3,91 %. Pozwoli to na zminimalizowanie zagrożenia związanego z ewentualnym niższym wykonaniem dochodów z tego tytułu. W przypadku wpływów z **CIT** przyjęto analogiczne zasady prognozowania, jak przy udziale w PIT;
- b) **wpływy z podatków i opłat** – w latach prognozowanych 2019-2021 założono średni wzrost na poziomie **3,43 %**, podczas gdy w latach 2012-2016 przeciętny wzrost kształtował się na poziomie **1,92 %**. Uzasadnieniem do przyjętego wzrostu tej kategorii dochodów jest prognozowany przez Ministerstwo Finansów i Rozwoju wzrost wskaźnika PKB, którego średnia dla lat 2019-2021 wynosi 3,73 %. Widoczny jest wzrost dochodów w tej kategorii w 2018r. o **1,43 %**. Do tej grupy dochodów zalicza się w szczególności: wpływy z różnych opłat (m.in. opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska, wpłaty rodziców za utrzymanie wychowanków w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Antoniewie, Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Gołańczy i Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, wpływy z kart wędkarskich), wpływy z opłaty komunikacyjnej i za wydanie prawa jazdy, wpływy z opłat za trwałe zarząd, służebności, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości, wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego (m.in. opłaty za zajęcie pasa drogowego i za umieszczanie urządzeń nie związanych z funkcjonowaniem dróg), wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci (wychowanków) w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- c) **wpływy z subwencji ogólnej** – planuje się, iż w latach 2019-2021 będą wzrastać średnio o **2,21 %**, podczas gdy w latach 2012-2016 przeciętny wzrost wyniósł **1,74 %**. Najważniejszą składową subwencji ogólnej jest jej część oświatowa, która została zaprojektowana na podstawie szacowanej liczby uczniów w kolejnych latach podstawionej do Systemu Informacji Oświatowej, co pozwoliło na obliczenie realnych kwot. Oprócz oświatowej części subwencji ogólnej, w tej pozycji ujęte są część równoważąca i wyrównawcza;
- d) **dotacje i środki z innych źródeł na zadania bieżące** – planuje się, iż w latach 2019-2021 przeciętna dynamika wyniesie (-) **11,64 %**, podczas gdy w latach 2012-2016 przeciętny wzrost wyniósł **0,24 %**. W 2018r. należy zaobserwować wzrost dochodów w tej kategorii o **41,92 %**. Jest to związane m.in. z realizacją projektu pn. „Cyfryzacja powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych powiatów: Czarnkowsko-Trzcianeckiego, Pilskiego, Wągrowieckiego i Złotowskiego”. Środki zewnętrzne z tego tytułu wynoszą 5.564.591,16 zł (UE – 4.865.359,93 zł, JST – 699.231,23 zł) oraz pozostałych projektów realizowanych przy wsparciu UE. W związku z tym, spadek wielkości w tej kategorii w latach kolejnych jest uzasadniony, gdyż wynika z zakończenia realizacji projektów współfinansowanych ze środków europejskich. Ponadto wzrost dochodów w tej kategorii następuje w ciągu roku budżetowego, co miało miejsce również w latach historycznych. Mając powyższe na uwadze, przy szacowaniu dotacji i środków zewnętrznych

uwzględniono ten fakt w latach prognozowanych, a także wyłączono pozyskane środki na zadania roczne i wieloletnie (pomoc finansowa w 2018r. oraz dotacje na realizację zadań współfinansowanych ze środków europejskich).

Dochody majątkowe na 2018r. zostały zaplanowane w kwocie **5.964.159,00 zł, z tego:**

a) **dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich** w kwocie **5.288.259,00 zł:**

- środki z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego na refundację poniesionych kosztów kwalifikowalnych realizacji zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1562P na odcinku Łekno-Rąbczyn” – 2.408.330,00 zł (Umowa nr 00073-65151-UM1500019/16),
- środki z Województwa Wielkopolskiego na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa ulicy Antoniewskiej w Skokach (droga powiatowa nr 1656P) na odcinku od ulicy Rakojedzkiej do mostu na rzece Mała Wełna” – 2.879.929,00 zł.

b) **dotacje z funduszy celowych** w kwocie **675.900,00 zł:**

- środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na zadanie pn. „Budowa boisk wielofunkcyjnych przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Wągrowcu oraz boiska piłkarskiego i wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Gołańczy”.

Dochody majątkowe w latach 2019-2020r. zostały zaplanowane w kwocie **4.000.000,00 zł, z tego:**

- a) 2019r. – 1.000.000,00 zł na dofinansowanie zadania dotyczącego modernizacji i przebudowy sali sportowej przy Zespole Szkół Nr 1 w Wągrowcu. Środki planuje się pozyskać w ramach dofinansowania z Ministerstwa Sportu i Turystyki,
- b) 2020r. – 3.000.000,00 zł na dofinansowanie zadania dotyczącego budowy sali sportowej przy Zespole Szkół Nr 2 w Wągrowcu. Środki planuje się pozyskać w ramach dofinansowania z Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Na podstawie powyższych informacji należy stwierdzić, że przyjęto ostrożny scenariusz szacowania dochodów. Uwzględniono również plany inwestycyjne Powiatu związane z pozyskaniem środków zewnętrznych. Istotny wpływ dochodów na zachowanie relacji dotyczącej indywidualnego wskaźnika zadłużenia powoduje, że w przypadku nieostrożnego, a nawet zbyt agresywnego scenariusza szacowania dochodów w porównaniu z ich faktycznym wykonaniem w latach historycznych, mogłyby się pojawić problemy z płynnością finansową. W związku z zapewnieniem bezpiecznej i stabilnej sytuacji finansowej, dochody szacowano ostrożnie z wyłączeniem zdarzeń obarczonych znacznym ryzykiem.

2.2. Prognoza wydatków

W procesie prognozowania wydatków, wyodrębniono kategorie wydatków bieżących i majątkowych. W wydatkach bieżących wyodrębniono m.in.:

- a) wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
- b) koszty obsługi długu publicznego – odsetki od kredytów i obligacji wraz z należną prowizją (rozdział 75702);
- c) wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego (rozdziały 75019 i 75020).

W procesie prognozowania wydatków posłużono się m.in. wskaźnikiem inflacji, a także trendem kształtowania się wydatków w przeszłości. Na potrzeby prognozy przeanalizowano wykonanie w latach 2012-2016, ponadto uwzględnione zostały wszelkie informacje wpływające na wielkość wydatków w celu prawidłowej realizacji zadań publicznych. Mając na uwadze sytuację społeczno-gospodarczą, uwarunkowania prawne funkcjonowania samorządu terytorialnego, a także czynniki zewnętrzne związane z sytuacją finansową Powiatu (m.in. niska samodzielność finansowa, wzrost zakresu realizowanych zadań) przyjęto ostrożny wariant prognozy.

Tabela 4. Wielkość wydatków Powiatu w latach 2012-2025 [w zł]

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie 2017	Plan 2018	Wielkości prognozowane		
	2012	2013	2014	2015	2016			2019	2020	2021
Wydatki ogółem, z tego:	63.465.300,24	67.430.451,47	74.032.421,37	68.757.026,59	70.546.803,04	78.867.822,52	105.904.141,09	73.342.057,56	76.201.026,00	75.021.319,00
Wydatki bieżące	60.644.645,71	61.966.688,46	66.725.948,42	65.105.306,82	65.214.442,12	71.966.764,46	73.760.557,86	68.247.348,56	69.819.866,00	71.442.940,00
Wydatki majątkowe	2.820.654,53	5.463.763,01	7.306.472,95	3.651.719,77	5.332.360,92	6.901.058,06	32.143.583,23	5.094.709,00	6.381.160,00	3.578.379,00
Wybrane kategorie wydatków										
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	37.632.867,00	39.412.785,90	40.936.807,00	42.179.394,34	43.256.005,96	45.145.504,07	43.291.920,00	44.121.170,00	44.967.137,00	45.983.738,00
Obsługa długu	1.178.781,49	757.192,11	560.530,62	455.156,05	359.203,08	483.000,00	568.000,00	982.000,00	954.000,00	857.580,00
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	6.423.606,20	7.044.791,49	7.801.167,38	7.640.467,55	7.457.902,97	7.831.868,00	8.261.806,00	8.508.772,00	8.758.816,00	9.015.112,00
Wydatki bieżące bez obsługi długu	59.465.864,22	61.209.496,35	66.165.417,80	64.650.150,77	64.855.239,04	71.483.764,46	73.192.557,86	67.265.348,56	68.865.866,00	70.585.360,00
Wydatki bieżące bez obsługi długu i wydatków na projekty UE *	58.244.000,02	60.059.017,93	64.015.846,89	63.841.227,18	64.763.562,71	69.743.923,12	65.737.927,64	67.184.162,00	68.863.766,00	70.585.360,00

Wyszczególnienie	Wielkości prognozowane			
	2022	2023	2024	2025
Wydatki ogółem, z tego:	77.309.641,00	80.416.599,00	82.769.795,00	85.181.332,00
Wydatki bieżące	73.785.848,00	76.228.803,00	78.801.251,00	81.466.325,00
Wydatki majątkowe	3.523.793,00	4.187.796,00	3.968.544,00	3.715.007,00
Wybrane kategorie wydatków				
Obsługa długu	730.000,00	616.000,00	542.000,00	468.000,00
Wydatki bieżące bez obsługi długu	73.055.848,00	75.612.803,00	78.259.251,00	80.998.325,00
Wydatki bieżące bez obsługi długu i wydatków na projekty UE	73.055.848,00	75.612.803,00	78.259.251,00	80.998.325,00

*Wydatki bieżące bez obsługi długu i wydatków na projekty UE w 2017r. zostały dostosowane do przewidywanego wykonania zgodnie z informacjami zawartymi w pierwszej części objaśnień.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5. Dynamika wydatków Powiatu w latach 2012-2025 [w %]

Wyszczególnienie	Wykonanie					Przewidywane wykonanie 2017	Plan 2018	Wielkości prognozowane		
	2012	2013	2014	2015	2016			2019	2020	2021
Wydatki ogółem, z tego:	- 1,50	6,25	9,79	-7,13	2,60	11,80	34,28	-30,75	3,90	-1,55
Wydatki bieżące	3,42	2,18	7,68	-2,43	0,17	10,35	2,49	-7,47	2,30	2,32
Wydatki majątkowe	- 51,33	93,71	33,73	-50,02	46,02	29,42	365,78	-84,15	25,25	-43,92
Wybrane kategorie wydatków										
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	5,76	4,73	3,87	3,04	2,55	4,37	-4,11	1,92	1,92	2,26
Obsługa długu	7,02	- 35,76	- 25,97	-18,8	-21,08	34,46	17,60	72,89	-2,85	-10,11
Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST	3,19	9,67	10,74	-0,91	- 2,39	5,01	5,49	2,99	2,94	2,93
Wydatki bieżące bez odsetek	3,35	2,93	8,10	-2,29	0,32	10,22	2,39	-8,10	2,38	2,50
Wydatki bieżące bez odsetek i wydatków na projekty UE	2,70	3,12	6,59	-0,27	1,44	7,69	-5,74	2,20	2,50	2,50

Wyszczególnienie	Wielkości prognozowane			
	2022	2023	2024	2025
Wydatki ogółem, z tego:	3,05	4,02	2,93	2,91
Wydatki bieżące	3,28	3,31	3,37	3,38
Wydatki majątkowe	-1,53	18,84	-5,24	-6,39
Wybrane kategorie wydatków				
Obsługa długu	-14,88	-15,62	-12,01	-13,65
Wydatki bieżące bez odsetek	3,50	3,50	3,50	3,50
Wydatki bieżące bez odsetek i wydatków na projekty UE	3,50	3,50	3,50	3,50

*Wydatki bieżące bez obsługi długu i wydatków na projekty UE w 2017r. zostały dostosowane do przewidywanego wykonania zgodnie z informacjami zawartymi w pierwszej części objaśnień.

Źródło: Opracowanie własne.

W Tabelach 4-5 zaprezentowano informacje dotyczące wydatków Powiatu w latach 2012-2025, z uwzględnieniem wykonania dla lat 2012-2016, przewidywanego wykonania 2017r., planu na 2018r. oraz wielkości prognozowanych dla lat 2019-2025.

W zestawieniach wyszczególniono wybrane kategorie wydatków, do których zaliczono wynagrodzenia i składki od nich naliczane, koszty obsługi zadłużenia (odsetki od kredytów i obligacji wraz z należną prowizją), wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST, a także wydatki bieżące bez obsługi długu oraz z wyłączeniem środków europejskich.

Średni wzrost wydatków ogółem w latach 2012-2016 kształtuje się na poziomie **2,00 %**, podczas gdy w latach prognozowanych 2019-2025 przeciętna dynamika jest ujemna i wynosi **(-)2,21 %**. Wynika to m.in. z faktu, że w 2018 roku w ramach wydatków bieżących są realizowane projekty przy wsparciu środków europejskich na łączną kwotę **7.454.630,22 zł**, w tym projekt pn. „Cyfryzacja powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych powiatów: Czarnkowsko-Trzcianeckiego, Pilskiego, Wągrowieckiego i Złotowskiego” na kwotę wydatków ogółem **5.723.952,86 zł**. W wydatkach majątkowych znaczącą pozycję zajmuje wieloletnie zadanie inwestycyjne pn. „Rozbudowa i dostosowanie do aktualnych wymagań istniejącego obiektu Szpitala ZOZ w Wągrowcu” na kwotę **17.200.000,00 zł**. W związku z tym uzasadniony jest wzrost wydatków ogółem w 2018r. o 34,28 % w stosunku do przewidywanego wykonania 2017r. oraz spadek wydatków ogółem w 2019r. o 30,75 % w stosunku do planu na 2018r. Średni wzrost wydatków bieżących w latach 2012-2016 wynosił **2,20 %**, natomiast dla lat prognozowanych 2019-2025 średni wzrost wynosi **1,50 %**, co jest związane z zakończeniem zadań finansowanych przy wsparciu środków zewnętrznych.

Na kwoty wydatków bieżących w latach 2012-2016 bezpośrednio przekładało się przyjęcie wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Przychody z tego tytułu w znacznej części przeznaczane były na finansowanie zadań jednorazowych, a ich wprowadzenie do budżetu może nastąpić wyłącznie po zamknięciu roku budżetowego.

W celu oceny realności planowania wydatków bieżących należy zwrócić uwagę na kategorię wydatków bieżących bez odsetek. W latach 2012-2016 wzrastały one średnio o **2,48 %**, natomiast w latach prognozowanych 2019-2025 ich wzrost został przyjęty w oparciu o prognozowaną inflację zgodnie z założeniami Ministerstwa Finansów oraz z uwzględnieniem trendów historycznych i wynosi przeciętnie **1,54%**. Wolniejsze tempo wzrostu wydatków bieżących w latach 2019-2025 wynika m.in. z zakończenia realizacji zadań jednorazowych (m.in. projekty współfinansowane ze środków europejskich). Ponadto kształtowanie się wydatków bieżących w latach prognozowanych jest uwarunkowane również poziomem dochodów.

W wydatkach Powiatu w latach prognozowanych przyjęto również wzrost wynagrodzeń wraz ze składkami od nich naliczanymi przeciętnie o **2,03 %**.

Koszty obsługi długu przyjęto na podstawie zawartych umów przy uwzględnieniu aktualnej stopy procentowej. Koszty obsługi długu zostały przedstawione w części dotyczącej zadłużenia i jego spłaty.

W latach 2018-2020 uwzględniono wydatki bieżące związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków europejskich. W latach objętych prognozą będą realizowane następujące zadania:

- a) „Projekt poprawiający dostęp do usług wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, usług opiekuńczych i asystenckich w Powiecie Wągrowieckim”,
- b) „Cyfryzacja powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych powiatów: Czarnkowsko-Trzcianeckiego, Pilskiego, Wągrowieckiego i Złotowskiego”,
- c) „Zdecyduj o sobie – zdobądź dotację na założenie firmy”,
- d) „Podniesienie wiedzy i kompetencji uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz nauczycieli w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Gołańcy”,
- e) „Wzbogacenie oferty zajęć dodatkowych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w SOSW w Wągrowcu”,
- f) „Podniesienie wiedzy i kompetencji uczniów oraz nauczycieli w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Gołańcy”.

Planowane łączne wydatki bieżące na realizację powyższych programów w latach 2018-2020 wynoszą: 7.537.916,78 zł, z tego: 2018r. – 7.454.630,22 zł, 2019 – 81.186,56 zł, 2020 – 2.100 zł.

Podobnie, jak w przypadku prognozowania dochodów, również dla wydatków zastosowany został ostrożnościowy scenariusz prognozy. Ponadto kierowano się zasadą oszczędności i celowości planowania wydatków. Należy mieć na uwadze, iż w przypadku wypracowania wolnych środków w 2017r. zwiększą one wydatki 2018r. analogicznie, jak w latach ubiegłych.

3. Inwestycje – wydatki majątkowe

W 2018r. zaplanowano wydatki inwestycyjne w kwocie **32.143.583,23 zł**. Wydatki majątkowe przedstawiają się następująco:

- a) wieloletnie zadania inwestycyjne (załącznik nr 1, wiersz 11.4.) w kwocie **10.904.723 zł**, z tego:
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1562P na odcinku Łekno-Rąbczyn – zadanie realizowane w latach 2016-2018, plan 2018r. – 3.867.252,00 zł (2.408.330,00 zł – UE, 1.458.922,00 zł – wkład własny) – rozdział 60014,
 - Budowa boisk wielofunkcyjnych przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Wągrowcu oraz boiska piłkarskiego i wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Gołańczy – zadanie realizowane w latach 2017-2018, plan 2018r. – 1.277.611,00 zł (675.900,00 zł – Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, 601.711,00 zł – wkład własny) – rozdział 92601,
 - Rozbudowa ulicy Antoniewskiej w Skokach (droga powiatowa nr 1656P) na odcinku od ulicy Rakojedzkiej do mostu na rzece Mała Wełna – zadanie realizowane w latach 2015 i 2018, plan 2018r. – 5.759.860,00 zł (2.879.929,00 zł – UE, 2.879.931,00 zł – wkład własny) – rozdział 60014;
- b) roczne zadania inwestycyjne (załącznik nr 1, wiersz 11.5.) w kwocie **3.843.500,00 zł**, z tego:
- Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1580P w m. Srebrna Góra – 130.000,00 zł (rozdział 60014),
 - Zakup zestawów komputerowych (rozdział 71012) – 10.000,00 zł,
 - Zakup urządzenia wielofunkcyjnego do wydruków w kolorze (rozdział 71012) – 13.000,00 zł,
 - Zakup systemu kopii bezpieczeństwa serwerów (rozdział 75020) – 19.000,00 zł,
 - Zakup niszczarki (rozdział 75020) – 4.500,00 zł,
 - Zakup kserokopiarki dla Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego (rozdział 75020) – 4.000,00 zł,
 - Wykup nieruchomości – obiekt Domu Pomocy Społecznej (rozdział 85202) – 3.650.000 zł. Zadanie zostało ponownie zaplanowane do realizacji w 2018 roku. Decyzja Wojewody Wielkopolskiego z dnia 24 stycznia 2000r. (GN-VII-72503-Wag/17/2000) stwierdzająca nabycie przez Powiat Wągrowiecki nieruchomości zabudowanej położonej w Srebrnej Górze, oznaczonej nr 142 o pow. 16,27 ha została unieważniona przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (decyzja nr 372 z dnia 14 lipca 2017r. DAP-WPK-727-130-49/2017/DM). Decyzja ta stała się ostateczna dnia 23 sierpnia 2017r. Do ostatecznego załatwienia sprawy wymagany jest prawomocny wpis w księdze wieczystej o zmianie właściciela, jednak do dnia dzisiejszego pełnomocnicy spadkobierców nie złożyli do Sądu Rejonowego w Wągrowcu wniosku o zmianę zapisów w księdze wieczystej. Przewiduje się, że nabycie nieruchomości przez Powiat Wągrowiecki nastąpi w pierwszym półroczu 2018r. W związku z tym jest to zadanie roczne i nie stanowi przedsięwzięcia w rozumieniu przepisów uofp. Jego realizacja nastąpi w okresie roku budżetowego,

- Zakup kserokopiarki z funkcją drukowania dla Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (rozdział 85406) – 5.000,00 zł,
 - Zakup kserokopiarki dla Zespołu Szkół nr 2 w Wągrowcu (rozdział 80120)– 8.000,00 zł,
- c) wydatki majątkowe w formie dotacji (załącznik nr 1, wiersz 11.6.) w kwocie **17.395.360,23 zł**, z tego:
- Rozbudowa i dostosowanie do aktualnych wymagań istniejącego obiektu Szpitala ZOZ w Wągrowcu – plan 2018r. wynosi 17.200.000 zł. Zadanie wieloletnie realizowane w latach 2016-2018. Z budżetu powiatu zostanie udzielona dla Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu,
 - Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi samorządu województwa – plan 2018r. wynosi 195.360,23 zł. Zadanie wieloletnie realizowane w latach 2016-2019. Z budżetu powiatu zostanie udzielona dotacja dla Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

W latach prognozowanych 2019-2032 planuje się utrzymać udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem na poziomie nie niższym niż wskaźnik inflacji dla poszczególnych lat.

W 2019r. planuje się realizację zadania inwestycyjnego dotyczącego modernizacji i przebudowy sali sportowej przy Zespole Szkół Nr 1 w Wągrowcu na łączną kwotę 2.000.000,00 zł (środki zewnętrzne – 1.000.000,00 zł, środki własne – 1.000.000,00 zł). Środki planuje się pozyskać w ramach dofinansowania z Ministerstwa Sportu i Turystyki

W 2020r. planuje się realizację zadania inwestycyjnego dotyczącego budowy sali sportowej przy Zespole Szkół Nr 2 w Wągrowcu na łączną kwotę 6.000.000,00 zł (środki zewnętrzne – 3.000.000,00 zł, środki własne – 3.000.000,00 zł). Środki planuje się pozyskać w ramach dofinansowania z Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Wieloletnie zadania inwestycyjne zostały opisane w części dotyczącej przedsięwzięć. Ostateczne decyzje dotyczące rozdysponowania środków finansowych na poszczególne zadania inwestycyjne w latach objętych prognozą zostaną podjęte w terminie późniejszym.

4. Wynik budżetu, wynik z działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Wynik z działalności operacyjnej jest pozycją istotną w związku z art. 242 uofp (Dz. U. z 2016, poz. 1870 ze zm.) – organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. W prognozowanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższej relacji. Na pokrycie planowanego deficytu budżetu w 2018r. zostaną przeznaczone przychody z tytułu emisji obligacji komunalnych. Planowana nadwyżka w latach prognozowanych 2019-2032 zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów lub pożyczek oraz na wykup wyemitowanych obligacji komunalnych.

5. Przychody i rozchody, kwota zadłużenia, koszty obsługi długu oraz indywidualny wskaźnik zadłużenia

Tabela 6. Zadłużenie, obsługa długu oraz rozchody w latach 2017-2032

Rok	Przychody zwiększające kwotę długu	Rozchody - kwota spłaty kredytów / wykupu obligacji	Kwota długu na koniec roku	Obsługa długu	Wskaźnik długu do dochodów
2017*	3.000.000,00	3.404.746,00	12.750.345,00	483.000,00	16,81 %
2018	24.000.000,00	2.717.203,00	34.033.142,00	568.000,00	40,22 %
2019	0,00	1.366.286,00	32.666.856,00	982.000,00	43,73 %
2020	0,00	2.966.286,00	29.700.570,00	954.000,00	37,52 %
2021	0,00	3.466.286,00	26.234.284,00	857.580,00	33,42 %
2022	0,00	3.534.284,00	22.700.000,00	730.000,00	28,08 %
2023	0,00	2.600.000,00	20.100.000,00	616.000,00	24,21 %
2024	0,00	2.600.000,00	17.500.000,00	542.000,00	20,50 %
2025	0,00	2.500.000,00	15.000.000,00	468.000,00	17,11 %
2026	0,00	2.500.000,00	12.500.000,00	432.000,00	14,26 %
2027	0,00	2.500.000,00	10.000.000,00	360.000,00	11,40 %
2028	0,00	2.500.000,00	7.500.000,00	288.000,00	8,55 %
2029	0,00	2.500.000,00	5.000.000,00	216.000,00	5,70 %
2030	0,00	1.500.000,00	3.500.000,00	144.000,00	3,99 %
2031	0,00	1.500.000,00	2.000.000,00	101.000,00	2,28 %
2032	0,00	2.000.000,00	0,00	58.000,00	0,00 %

* Wielkość wynikająca z przewidywanego wykonania 2017r.

Źródło: Opracowanie własne.

W Tabeli 6 zaprezentowano przychody i rozchody związane z zadłużeniem, kwotę długu i koszty jego obsługi w latach 2017-2032. W latach 2017-2018 zostały zaplanowane przychody z tytułu emisji obligacji komunalnych w łącznej kwocie 27.000.000 zł, z tego: 2017r. – 3.000.000 zł, 2018r. – 24.000.000 zł. Środki z tego tytułu zostaną przeznaczone na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w związku z realizacją zadań majątkowych oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W pozostałych latach nie zaplanowano innych przychodów.

Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek wynikające z zawartych umów oraz wykup obligacji. Planowana kwota zadłużenia na koniec 2017r. wyniesie **12.750.345 zł**. Planowane zadłużenie na koniec 2018r. wyniesie **34.033.142 zł**. Ostatni wykup obligacji zaplanowano na 2032r.

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte założenia zapewniają spełnienie wymogów. W okresie objętym prognozą, sytuacja finansowa Powiatu pozwala na spełnienie ustawowych obwarowań. Mając na uwadze spełnienie relacji wynikającej z art. 243 uofp dotyczącej możliwości spłaty zadłużenia, Zarząd Powiatu będzie na bieżąco monitorował sytuację finansową samorządu.

Wzór 1. Indywidualny wskaźnik zadłużenia

$$\left(\frac{R_n + O_n}{D_n} \right) \leq \frac{1}{3} \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

Źródło: Ustawa o finansach publicznych (Dz. U. z 2016, poz. 1870 ze zm.).

Oznaczenia do wzoru 1:

R – rozchody (spłata kredytów i wykup obligacji)

O – odsetki od kredytów i obligacji

D – dochody ogółem

Db – dochody bieżące

Sm – dochody ze sprzedaży majątku

Wb – wydatki bieżące

n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja

n₁ – rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja

n₂ – rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata

n₃ – rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata

Obliczając relację dla poszczególnych lat budżetowych w chwili obecnej ze względu na brak danych dotyczących wykonania 2017r. zasadne jest podstawienie do wzoru wielkości planowanych (zgodnie z ustawą) na koniec trzeciego kwartału 2017r. oraz przewidywanego wykonania 2017r. W momencie sporządzenia sprawozdania z wykonania budżetu na dzień 31.12.2017r. i sprawozdawczości finansowej wskaźniki są obliczane na podstawie faktycznego wykonania budżetu (w tym przypadku wykonania 2017r.).

Tabela 7. Relacja z art. 243 uofp w latach 2018-2032

Rok	Wskaźnik planowanej łącznej spłaty zobowiązań	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań	Różnica między dopuszczalnym wskaźnikiem spłaty a planowaną spłatą
2018	3,80 %	5,83 % - wg planu 30.09.2017r. 5,31 % - wg przewidywanego wykonania 2017r.	2,03 % - wg planu 30.09.2017r. 1,51 % - wg przewidywanego wykonania 2017r.
2019	3,14 %	5,76 % - wg planu 30.09.2017r. 5,24 % - wg przewidywanego wykonania 2017r.	2,62 % - wg planu 30.09.2017r. 2,10 % - wg przewidywanego wykonania 2017r.
2020	4,95 %	5,67 % - wg planu 30.09.2017r. 5,15 % - wg przewidywanego wykonania 2017r.	0,72 % - wg planu 30.09.2017r. 0,20 % - wg przewidywanego wykonania 2017r.
2021	5,51 %	7,04 %	1,53 %
2022	5,27 %	8,10 %	2,83 %
2023	3,87 %	8,58 %	4,71 %
2024	3,68 %	8,63 %	4,95 %
2025	3,38 %	8,20 %	4,82 %
2026	3,34 %	7,65 %	4,31 %
2027	3,26 %	7,30 %	4,04 %
2028	3,18 %	7,14 %	3,96 %
2029	3,10 %	7,21 %	4,11 %
2030	1,87 %	7,29 %	5,42 %
2031	1,83 %	7,38 %	5,55 %
2032	2,35 %	7,45 %	5,10 %

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 7 wskazuje na kształtowanie się relacji indywidualnego wskaźnika zadłużenia w latach 2018-2032. Na podstawie danych należy zaznaczyć, że przy planowanych wielkościach dochodów i wydatków zdolność Powiatu do obsługi długu nie jest zagrożona. Dokonano porównania zarówno w oparciu o wielkości planowane na koniec 3 kwartału 2017 roku oraz wg przewidywanego wykonania 2017r. Najmniejsza różnica pomiędzy dopuszczalnym limitem spłaty długu, a planowaną spłatą występuje w 2020 roku. Relacje te ulegną zmianie w momencie uwzględnienia wielkości wykonanych za 2017 rok. Analizując relacje wynikające z indywidualnego wskaźnika zadłużenia oraz przy założeniu projektowanych wielkości dochodów i wydatków Powiat posiada zdolność terminowego regulowania zobowiązań.

6. Wieloletnie przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcia zostały zaplanowane do 2020r. włącznie. Planowane łączne nakłady finansowe wyniosą **40.680.597,53 zł** (wydatki bieżące – 9.286.231,72 zł, wydatki majątkowe – 31.394.365,81 zł), z tego w: 2015r. – 69.000 zł (wydatki majątkowe), 2016r. – 912.462,96 zł (wydatki bieżące – 91.676,33 zł, wydatki majątkowe – 820.786,63 zł), 2017r. – 3.695.262,67zł (wydatki bieżące – 1.656.638,61 zł, wydatki majątkowe – 2.038.624,06 zł), 2018r. – 35.754.713,45 zł (wydatki bieżące – 7.454.630,22 zł, wydatki majątkowe – 28.300.083,23 zł), 2019r. – 247.058,45 zł (wydatki bieżące – 81.186,56 zł, wydatki majątkowe – 165.871,89 zł), 2020r. – 2.100,00 zł (wydatki bieżące). Limit zobowiązań (wysokość, do której istnieje możliwość podpisania umów na realizację zadań) został ustalony do kwoty **24.726.153,21 zł**.

a) Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp (Dz.U. z 2016r., poz. 1870 ze zm.):

— „Projekt poprawiający dostęp do usług wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, usług opiekuńczych i asystenckich w Powiecie Wągrowieckim”

Zadanie realizowane w latach 2017-2018 przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu.

Cel: Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług osobom i rodzinom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Łączne nakłady finansowe wynoszą **2.397.631,40 zł** (wydatki bieżące), z tego: 2017r. – 847.414,56 zł (UE – 711.650,02 zł, BP – 83.723,54 zł, środki własne – 52.041 zł), 2018r. – 1.550.216,84 zł (UE – 1.339.733,69 zł, BP – 157.615,72 zł, środki własne – 52.867,43 zł). W związku z podpisaną umową, limit zobowiązań wynosi **0 zł**.

W ramach projektu są podejmowane działania w zakresie wsparcia rodzinnych form pieczy zastępczej, tj. podnoszenia wiedzy, kompetencji i umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto projekt zakłada dostępność dla wychowanków rodzin zastępczych do dziennych form pobytu rozwijających wiedzę i zainteresowanie. Partnerami projektu są Gmina Wiejska Wągrowiec i Fundacja Aktywności Lokalnej z Puszczykowa.

W 2018 roku środki finansowe zostaną przeznaczone na następujące zadania: wynagrodzenia osobowe dla psychologa, pedagoga, koordynatora pieczy zastępczej, dodatki do wynagrodzeń dla pracowników socjalnych, kierownika projektu, obsługi administracyjno-księgowej, składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, wynagrodzenia bezosobowe dla koordynatora pieczy zastępczej, moderatora grupy wsparcia, zakup testów i pomocy dydaktycznych, art. papierniczych, tonerów, środków do utrzymania czystości, stolików, krzeseł, zabawek, gier do pokoju spotkań dzieci, usługi terapeutyczne psycho-edukacyjne, szkolenia i warsztaty dla rodzinnych form pieczy zastępczej, usługi pocztowej, prawne, zapewnienie opieki nad dziećmi w trakcie szkoleń, wynajem Sali, szkolenia pracowników projektu, koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych,

- **„Cyfryzacja powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych powiatów: Czarnkowsko-Trzcianeckiego, Pilskiego, Wągrowieckiego i Złotowskiego”**
Zadanie realizowane w latach 2016-2018 przez Starostwo Powiatowe w Wągrowcu.
Cel: Cyfryzacja geodezyjnych rejestrów publicznych.
Łączne nakłady finansowe wynoszą **6.957.740,01 zł** (wydatki bieżące – 6.239.540,03 zł, wydatki majątkowe – 718.199,98 zł), z tego: 2016r. – 72.000 zł (wydatki bieżące), 2017r. – 1.161.787,15 zł (wydatki bieżące – 443.587,17 zł, wydatki majątkowe – 718.199,98 zł), 2018r. – 5.723.952,86 zł (wydatki bieżące). W związku z podpisaną umową, limit zobowiązań wynosi **0 zł**.
Zadanie jest realizowane i współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 WRPO 2014+, Oś Priorytetowa 2. Społeczeństwo Informacyjne, Działanie 2.1. Rozwój elektronicznych usług publicznych, Poddziałanie 2.1.2. Cyfryzacja geodezyjnych rejestrów publicznych. Realizacja zadania jest przewidziana na lata 2016-2018, a Liderem Projektu jest Powiat Wągrowiecki.
W 2018 roku środki finansowe zostaną przeznaczone m.in. na skanowanie zasobów geodezyjnych, dostawa baz Geodezyjnej Ewidencji Sieci i Uzbrojenia Terenu, konwersja bazy Ewidencji Gruntów i Budynków, nadzór techniczny nad realizacją projektu, promocja projektu,

- **„Zdecyduj o sobie – zdobądź dotację na założenie firmy”**
Program jest realizowany w latach 2016-2018 w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.
Cel: Rozwój przedsiębiorczości w Powiecie Wągrowieckim.
Łączne nakłady finansowe wynoszą **67.676,33 zł** (wydatki bieżące), z tego: 2016r. – 19.676,33 zł, 2017r. – 36.000 zł, 2018r. – 12.000 zł. Została zawarta umowa nr OR.032.2015.2016 o partnerstwie na rzecz realizacji W związku z podpisaną umową, limit zobowiązań wynosi **0 zł**.
Liderem projektu jest firma Euro Innowacje Sp. z o.o., natomiast Partnerem jest Powiat Wągrowiecki.
W 2018 roku środki finansowe zostaną wydatkowane na: zakup materiałów niezbędnych na potrzeby biura projektu, wynagrodzenia osobowe dla osób odpowiedzialnych za realizację projektu, tj. specjalisty ds. rozliczeń administracyjno-finansowych, obsługi finansowej, specjalisty ds. wsparcia uczestników projektu,

- **„Podniesienie wiedzy i kompetencji uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz nauczycieli w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Gołańczy”**
Projekt jest realizowany w latach 2017-2018 przez Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Gołańczy w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś Priorytetowa 8 „Edukacja”, Działanie 8.1. „Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej”, Poddziałanie 8.1.2. „Kształcenie ogólne – projekty konkursowe”.
Cel: Podniesienie wiedzy i kompetencji uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz nauczycieli w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Gołańczy.
Łączne nakłady finansowe wynoszą **142.847,93 zł** (wydatki bieżące: UE – 127.811,31 zł, BP – 15.036,62 zł), z tego: 2017r. – 107.991,25 zł (UE – 96.623,75 zł, BP – 11.367,50 zł), 2018r. – 34.856,68 zł (UE – 31.187,56 zł, BP – 3.669,12 zł). W związku z podpisaną umową, limit zobowiązań wynosi **0 zł**.
W 2018 roku środki finansowe zostaną przeznaczone m.in. na następujące zadania: wynagrodzenia dla nauczycieli za przeprowadzenie zajęć specjalistycznych, psychoedukacyjnych o charakterze terapeutycznym, socjoterapeutycznym, dydaktyczno-wychowawczych z przedmiotów przyrodniczych i matematycznych, wynagrodzenia dla osób za obsługę projektu, składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy i Fundusz Emerytur Pomostowych, promocję realizowanego projektu, czynsz za wynajem sal wykładowych do przeprowadzenia zajęć z uczniami,

— **„Wzbogacenie oferty zajęć dodatkowych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w SOSW w Wągrowcu”**

Projekt jest realizowany w latach 2017-2020 przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś Priorytetowa 8 „Edukacja”, Działanie 8.1. „Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej”, Poddziałanie 8.1.2. „Kształcenie ogólne – projekty konkursowe”.

Cel: Wzbogacenie oferty zajęć dodatkowych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.

Łączne nakłady finansowe wynoszą **310.667,81 zł** (wydatki bieżące: UE – 277.965,93 zł, BP – 32.701,88 zł), z tego: 2017r. – 140.568,75 zł (UE – 125.772,04 zł, BP – 14.796,71 zł), 2018r. – 86.812,50 zł (UE – 77.674,34 zł, BP – 9.138,16 zł), 2019r. – 81.186,56 zł (UE – 72.640,61 zł, BP – 8.545,95 zł), 2020r. – 2.100 zł (UE – 1.878,94 zł, BP – 221,06 zł). Została zawarta umowa nr RPWP.08.01.02-30-0144/16-00. W związku z podpisaną umową, limit zobowiązań wynosi **0 zł**.

W 2018 roku środki finansowe zostaną przeznaczone m.in. na następujące zadania: wynagrodzenia dla nauczycieli za przeprowadzenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych z przyrody, edukacji wczesnoszkolnej, matematyki, języka angielskiego, warsztatów recyklingowych, teatralnych, usprawniających procesy poznawcze, laboratoriów biologiczno-chemicznych, opiekę nad uczestnikami wycieczek, zakup materiałów papierniczych, artykułów do przeprowadzenia zajęć (m.in. artykuły plastyczne do zajęć z arteterapii, rekwizyty na zajęcia teatralne), zakup pomocy dydaktycznych do pracowni przyrodniczej i matematycznej (liczydła, rzutniki, mapy, globusy), a także na organizację wycieczek i szkolenia nauczycieli z zakresu zajęć opartych na metodzie eksperymentu, zajęć matematycznych i prowadzenia procesu indywidualizacji,

— **„Podniesienie wiedzy i kompetencji uczniów oraz nauczycieli w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Gołańczy”**

Projekt jest realizowany w latach 2017-2018 przez Zespół Szkół w Gołańczy w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś Priorytetowa 8 „Edukacja”, Działanie 8.1. „Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej”, Poddziałanie 8.1.2. „Kształcenie ogólne – projekty konkursowe”.

Cel: Podniesienie wiedzy i kompetencji uczniów oraz nauczycieli.

Łączne nakłady finansowe wynoszą **127.868,22 zł** (wydatki bieżące: UE – 114.408,41 zł, BP – 13.459,81 zł), z tego: 2017r. – 81.076,88 zł (UE – 72.542,49 zł, BP – 8.534,39 zł), 2018r. – 46.791,34 zł (UE – 41.865,92 zł, BP – 4.925,42 zł). W związku z podpisaną umową, limit zobowiązań wynosi **0 zł**.

W 2018 roku środki finansowe zostaną przeznaczone m.in. na następujące zadania: wynagrodzenia dla nauczycieli za przeprowadzenie zajęć specjalistycznych z przedmiotów przyrodniczych, matematycznych, zajęć dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych z niepełnosprawnościami, wynagrodzenia dla osób za obsługę projektu, składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, zakup art. papierniczych, paliwa do samochodu w celu wyjazdów szkoleniowych z uczniami do laboratoriów, zakup pomocy dydaktycznych do pracownik biologicznej, chemicznej, fizycznej i matematycznej, zakup materiałów do wykonania projektów edukacyjnych, koszty wynajmu sal wykładowych,

- **„Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi samorządu województwa”**

Projekt realizowany w latach 2016-2019 przez Starostwo Powiatowe w Wągrowcu w ramach Osi Priorytetowej 2. Społeczeństwo Informacyjne, Działanie 2.1. Rozwój elektronicznych usług publicznych w ramach WRPO na lata 2014-2020. Liderem Projektu jest Województwo Wielkopolskie. **Cel:** wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi samorządu województwa.

Łączne nakłady finansowe wynoszą **370.940,83 zł** (wydatki majątkowe), z tego 2016r. – 2.336,63 zł, 2017r. – 7.372,08 zł, 2018r. – 195.360,23 zł, 2019r. – 165.871,89 zł. Została podpisana umowa nr DZ-I/34/2017. W związku z podpisaną umową, limit zobowiązań wynosi **0 zł**,

- **„Przebudowa drogi powiatowej nr 1562P na odcinku Łekno-Rąbczyn”**

Zadanie realizowane w latach 2016-2018 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu.

Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

Łączne nakłady finansowe wynoszą **4.068.450 zł** (wydatki majątkowe), z tego: 2016r. – 18.450 zł, 2017r. – 182.748 zł, 2018r. – 3.867.252 zł. Limit zobowiązań wynosi **488.682,21 zł**. W 2018r. dofinansowanie ze środków europejskich stanowi kwotę 2.408.330 zł,

- **„Rozbudowa ulicy Antoniewskiej w Skokach (droga powiatowa nr 1656P) na odcinku od ulicy Rakojedzkiej do mostu na rzece Mała Welna”**

Zadanie realizowane w latach 2015-2018 przez Powiatowy Zarząd Dróg w Wągrowcu.

Cel: Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

Realizacja zadania nastąpi przy współudziale środków europejskich w kwocie 2.879.929,00 zł (2018r.). Łączne nakłady finansowe na zadanie wyniosą **5.828.860,00 zł** (wydatki majątkowe), z tego: 2015r. – 69.000 zł (wydatki niewygasające), 2017r. – 5.759.860,00 zł (UE – 2.879.929,00 zł, środki własne – 2.879.931,00 zł). Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **5.759.860,00 zł**;

b) Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt. 1.1. i 1.2.):

- **„Budowa boisk wielofunkcyjnych przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Wągrowcu oraz boiska piłkarskiego i wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Gołańczy”**

Zadanie realizowane w latach 2017-2018 przez Starostwo Powiatowe w Wągrowcu.

Cel: Poprawa ogólnodostępnej infrastruktury sportowej dla dzieci i młodzieży z terenu Powiatu Wągrowieckiego.

Zadanie realizowane przy udziale środków pochodzących z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF) w ramach Programu Rozwoju Szkolnej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2017. Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmuje m.in. budowę boisk wielofunkcyjnych do piłki ręcznej, tenisa ziemnego, koszykówki i siatkówki, a także wykonanie oświetlenia wraz z monitoringiem wizyjnym.

Łączne nakłady finansowe wynoszą **2.107.915 zł** (środki własne 1.232.015 zł, FRKF – 875.900 zł), z tego: 2017r. – 830.304 zł (środki własne – 630.304 zł, FRKF – 200.000 zł), 2018r. – 1.277.611 zł (środki własne – 601.711 zł, FRKF – 675.900 zł). Limit zobowiązań jest ustalony do kwoty **1.277.611,00 zł**,

- **„Rozbudowa i dostosowanie do aktualnych wymagań istniejącego obiektu Szpitala ZOZ w Wągrowcu”**

Zadanie koordynowane przez Starostwo Powiatowe w Wągrowcu. Realizacja zadania następuje w latach 2016-2018 przez Szpital ZOZ w Wągrowcu.

Cel: Dostosowanie do aktualnych wymagań istniejącego obiektu Szpitala ZOZ w Wągrowcu.

Łączne nakłady finansowe na zadanie wyniosą **18.300.000 zł** (wydatki majątkowe), z tego: 2016r. – 800.000 zł, 2017r. – 300.000 zł, 2018r. – 17.200.000 zł. Limit zobowiązań został ustalony do kwoty **17.200.000 zł**.

W wyniku dokonanej analizy nie stwierdzono innych zadań spełniających kryteria wymagane art. 226 ust. 3 i 4 uofp traktujące o elementach określających dane zadanie jako przedsięwzięcie.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.